

[Handelsministeren.]

klemme kommer man kun ud af, hvis man holder op med at forlange, at de mere og mere kapitalkrævende butiksanlæg tvangsmæssigt skal sættes ud af drift i de fleste af døgnet's timer. Hvordan var det gået med den industrielle udvikling, hvis dette synspunkt var blevet gennemført inden for industrien? Man lader jo i sine betragtninger herom helt rentabilitetsspørgsmålet ude af betragtning. Man skal naturligvis tilpasse åbningstid og medarbejdernes arbejdstid efter kundebehovet og sørge for at have sin bemanning bedst muligt koncentreret på de tidspunkter, hvor man kan tiltrække de kunder, som man nu ønsker at tiltrække, alt efter hvilken plads man ligger på, og hvilken kundekreds man ønsker at betjene.

Endelig har det været stærkt fremdraget i debatten og for ordførernes vedkommende stærkt af hr. Albertsen, at det vil ødelægge livet for store befolkningsgrupper, der er knyttet til butikshandelen som indehavere eller som medarbejdere, hvis man rører ved den nugældende lukkelov — hr. Hans Kjær var inde på det allerede i forbindelse med spørgsmålet om at holde åbent til kl. 18. Jeg må her gøre opmærksom på, at der er særdeles modstående hensyn. Man må jo dog forstå, at det gode, der er i den større og større fritid, taber særdeles meget i værdi, hvis vi alle skal holde fri på én gang. Der bliver ingen sjov ved det, det bliver som en typisk søndag eftermiddag i England, hvor man ikke kan foretage sig noget som helst.

Det anføres, at en udvidet åbningstid vil sætte disse grupper ud af kontakt med det kulturelle liv, ødelægge deres familieliv — hr. Albertsen sagde, så vidt jeg husker, forstyrre deres livsrytme. Men så må man da tænke på de mange, som arbejder i en række andre sektorer, hvor vi anser det for at være en selvfølge, at de arbejder for at kunne betjene dem, der har fri. Der er statsbanerne, busser, S-tog, der er søfolkene på vore skibe, der er politi og brandvæsen, der er teater- og forlystelselivets folk, koncertlivets, de mange mennesker, der er knyttet til radio og fjernsyn, der er hoteller og restauranter, som jo har deres egen lukkelov, de skal nemlig holde lukket fra kl. 12 nat til 5 morgen, kan altså holde åbent fra 5 morgen til 12 nat, og alle ordførerne og hele salen her ved jo glimrende, at det er der ikke ret

mange restauranter der gør. De placerer deres arbejdstid, deres medarbejderen's arbejdstid, på det tidspunkt af døgnet, hvor de nu kan betjene den kundekreds, de gerne vil betjene og appellere til. Der er pressens folk, som jo også må blive en art pariakaste, i hvert fald få deres livsrytme fuldstændig ødelagt. Der er masser af industrielle virksomheder, hvor man arbejder på overtid eller i skift. Der er så mange mennesker i dette samfund, der må arbejde på unormale tider, at jeg ikke kan se, der kan ske de helt store ulykker ved en lempelse i lukkeloven.

Endelig vil jeg gerne sige, at det jo er erhvervslivets, i dette tilfælde altså detailhandelens, opgave at betjene kunderne, og det er deres opgave at tilpasse sig ændringerne i deres kunders, det vil sige den øvrige befolknings, adfærd og livsvaner, hvis de vil blive ved at have et godt forhold til denne kundekreds. Der er adskilligt, som tyder på — jeg vil kunne give udvalgte oplysninger herom, når vi begynder arbejdet — et overordentlig stærkt pres netop i de sidste timer op mod de nuværende lukketider. Helt sikkert er det, at mange kan ikke gøres indkøbsmindede, som det hedder, når de har 10 flygtige minutter til at vurdere pris og kvalitet på et sted, hvor de er tvangsinlagt på grund af deres bopæl og andre trafikale forhold.

Jeg søgte friere forhold. Jeg gør opmærksom på, at morgenen — der er også noget, der hedder morgenåbningstid for butikker — er der ingen der har talt om. Man må holde åbent fra kl. 6 morgen i dette land, men det gør som bekendt ikke ret mange, men de, der har brug for det, gør det, der finder man sin naturlige tilpasning. Det er ikke alene ismejerier og andre, men det er mange, der har deres butikker for det ene eller det andet i nærheden af en stor fabrik, i nærheden af Frihavnen, og hvor der ellers kan tænkes stor folkevandring. De holder deres butikker åbne om morgenen og kan roligt lukke dem på andre tidspunkter. Jeg synes i det hele taget, man ved for lidt om kundernes adfærd, men jeg vil altså kunne give nogle oplysninger i den henseende.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til — jeg ved snart ikke, hvem jeg skal spørge om det — at rette det spørgsmål i al almindelighed, hvad det i grunden blev til med den såkaldte Odderundersøgelse, der jo indgik i